

USTAWA

z dnia 23 marca 1983 r.

o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin.

Art. 1. W ustawie z dnia 16 grudnia 1972 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin (Dz. U. Nr 53, poz. 341, z 1973 r. Nr 5, poz. 38 i z 1979 r. Nr 15, poz. 97) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 w pkt 2:

a) lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) świadczenia lecznicze, położnicze i rehabilitacyjne,”

b) dodaje się lit. h) w brzmieniu:

„h) ulgi w opłatach za przejazdy państwowymi środkami komunikacji.”;

2) w art. 4:

a) w ust. 1 wyrazy „o charakterze stałym” zastępuje się wyrazami „i premią oraz nagrodą roczną”,

b) w ust. 3 w pkt 2 wyrazy „dodatki o charakterze stałym” zastępuje się wyrazami „dodatki, premia i nagroda roczna”,

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Minister Obrony Narodowej określa, które dodatki do uposażenia i premie oraz jakie rodzaje świadczeń w naturze i ich równoważność wchodzi w skład podstawy wymiaru emerytury i renty, a także zasady wliczania nagrody rocznej do podstawy wymiaru.”;

3) art. 5 otrzymuje brzmienie:

„Art. 5. 1. Kwota emerytury lub renty wraz z dodatkami, nie licząc dodatku rodzinnego, dodatku pielęgnacyjnego i dodatku dla sierot zupełnych, nie może przekraczać 100% podstawy wymiaru emerytury lub renty. Nie dotyczy to kwot najniższych emerytur i rent.

2. Kwota emerytury lub renty, bez uwzględnienia dodatków do emerytur i rent, nie może być niższa od kwoty najniższej emerytury lub renty określonych w myśl przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.”;

4) po art. 5 dodaje się art. 5a w brzmieniu:

„Art. 5a. 1. Podstawa wymiaru emerytury i renty ulega corocznym podwyżkom o taki procent, o jaki wzrosło przeciętne miesięczne uposażenie żołnierzy zawodowych w roku poprzedzającym rok podwyżki, nie więcej jednak niż o 150% kwoty wzrostu tego uposażenia.

2. Podwyższenie świadczeń w myśl ust. 1 następuje, z zastrzeżeniem art. 33 ust. 3 i art. 36 ust. 4, od dnia 1 marca każdego roku, przy czym podwyższenie świadczeń po raz pierwszy nastąpi od dnia 1 marca 1986 r.

3. Podwyższenie świadczeń następuje z urzędu, a jeżeli prawo do świadczeń było zawieszone — na wniosek osoby zainteresowanej, po ustaniu przyczyn uzasadniających zawieszenie tego prawa.

4. Rada Ministrów określa szczegółowe zasady podwyższania świadczeń, w tym również okres przyjęty za podstawę podwyżki po raz pierwszy.”;

5) art. 6 otrzymuje brzmienie:

„Art. 6. 1. Emerytura przysługuje żołnierzowi zwolnionemu z zawodowej służby wojskowej, który w dniu zwolnienia z tej służby posiada 15 lat służby wojskowej w Wojsku Polskim w okresie po dniu 1 listopada 1918 r., a w razie zwolnienia na jego prośbę — jeżeli posiada 15 lat zawodowej służby wojskowej w Wojsku Polskim.

2. W razie zwolnienia żołnierza z zawodowej służby wojskowej wskutek skazania prawomocnym wyrokiem sądu na karę pozbawienia wolności (w tym również na karę aresztu wojskowego) albo wskutek ukarania karą dyscyplinarną usunię-

cia z zawodowej służby wojskowej — emerytura przysługuje, jeżeli posiada on 20 lat zawodowej służby wojskowej w Wojsku Polskim.

3. Za służbę w Wojsku Polskim uważa się również służbę w polskich formacjach wojskowych za granicą w czasie od dnia 1 września 1939 r. do dnia 13 lutego 1946 r.”;

6) w art. 7 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Żołnierzowi, który spełnia warunki określone w art. 6, zalicza się do wysługi emerytalnej posiadane w dniu zwolnienia z zawodowej służby wojskowej okresy:

- 1) czynnej służby wojskowej pełnionej:
 - a) w Wojsku Polskim w okresie po dniu 1 listopada 1918 r.,
 - b) w Armii Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich,
 - c) w innych armiach sojusznicych w czasie wojny 1939—1945 r.,
- 2) służby w oddziałach, które prowadziły walkę z hitlerowskim okupantem, działających na obszarze Polski lub innych państw,
- 3) służby w wojskowych oddziałach ludowych w czasie wojny domowej w Hiszpanii oraz internowania w następstwie tej służby,
- 4) zatrudnienia,
- 5) równorzędne z okresami zatrudnienia,
- 6) zaliczalne do okresów zatrudnienia.”;

7) w art. 8 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) okresy służby pełnionej na froncie w czasie wojny 1939—1945 r.:

- a) w Wojsku Polskim, w Armii Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich i w innych armiach sojusznicych,
- b) w oddziałach, które prowadziły walkę z hitlerowskim okupantem, działających na obszarze Polski lub innych państw.”;

8) w art. 9 w ust. 1 wyrazy „Ludowym Wojsku Polskim” zastępuje się wyrazami „Wojsku Polskim”;

9) w art. 10:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Emerytura wynosi 40% podstawy jej wymiaru za 15 lat wysługi emerytalnej i wzrasta za każdy dalszy rok tej wysługi o 3% podstawy wymiaru aż do osiągnięcia 100% podstawy wymiaru za 35 lat wysługi.”;

b) ust. 2 skreśla się,

c) w ust. 3 wyrazy „15 lat” zastępuje się wyrazami „okresów służby określonych w art. 6 ust. 1 i 2”;

10) w art. 11 w ust. 2 po wyrazie „przypadkach” dodaje się wyrazy „wyjątkowych, a zwłaszcza”;

11) w art. 12 w ust. 2 liczbę „25” zastępuje się liczbą „50”;

12) art. 13 otrzymuje brzmienie:

„Art. 13. 1. Emerytowi osiągnącemu zarobek z tytułu zatrudnienia albo dochód z innych źródeł, który łącznie z emeryturą przekracza podstawę jej wymiaru wraz z równowartością świadczeń w naturze nie wchodzących do tej podstawy,

zmniejsza się emeryturę, z zastrzeżeniem ust. 3 i 5, tak aby łącznie z osiągniętym zarobkiem lub dochodem nie przekraczała tej kwoty. Zmniejszenie to nie może przekraczać 50% emerytury obliczonej stosownie do art. 10 lub art. 11.

2. Przez emeryturę, o której mowa w ust. 1, należy rozumieć emeryturę wraz z dodatkami, nie licząc dodatku rodzinnego i dodatku pielęgnacyjnego.

3. Rada Ministrów określa w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje oraz wysokość zarobków i innych dochodów, które nie powodują zmniejszenia emerytury stosownie do ust. 1,
- 2) zasady i sposób zmniejszenia emerytury w razie uzyskiwania przez emerytów zarobków lub innych dochodów.

4. Minister Obrony Narodowej określa, które świadczenia w naturze i w jakiej wysokości uwzględnia się przy zmniejszaniu emerytury w myśl ust. 1.

5. Zmniejszenia emerytury określonej w ust. 1 nie stosuje się do emerytów, którzy są inwalidami I grupy, a także inwalidami II grupy, jeżeli inwalidztwo to jest spowodowane uszkodzeniem wzroku.”;

13) w art. 14:

a) w ust. 1 wyrazy „pełnej emerytury wojskowej” zastępuje się wyrazami „emerytury w wysokości 100% podstawy wymiaru”, a wyrazy „w uspołecznionym zakładzie pracy” skreśla się,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Warunek określony w ust. 1 pkt 1 nie dotyczy emeryta, który został zwolniony z zawodowej służby wojskowej:

- 1) przed dniem 1 stycznia 1973 r. albo
- 2) wskutek ustalenia przez wojskową komisję lekarską niezdolności do zawodowej służby wojskowej.”;

c) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Okresy, o których mowa w ust. 1 i 2, zalicza się do wysługi emerytalnej w wymiarze półtora roku zatrudnienia za jeden rok wysługi emerytalnej.”;

14) w art. 20:

a) w ust. 1:

— po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) dla inwalidów III grupy, których inwalidztwo powstało wskutek wypadku lub choroby pozostających w związku ze służbą wojskową, z tytułu których przysługują świadczenia odszkodowawcze — 75%”;

— w pkt 2 liczby „65” oraz „45” zastępuje się odpowiednio liczbami „75” oraz „55”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Rentę inwalidzką określoną w ust. 1 pkt 1 lit. b), pkt 1a i pkt 2 zwiększa się o 1% podstawy wymiaru za każdy rok wysługi eme-

rytalnej z tytułu służby wojskowej do 10 lat włącznie oraz o 0,5% za każdy następny rok tej wysługi."

- c) ust. 3 skreśla się;
- 15) art. 21 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 21. 1. Renciscie, który osiąga zarobek z tytułu zatrudnienia albo dochód z innych źródeł, zmniejsza się pobieraną rentę na zasadach określonych w art. 13 ust. 1—4.
2. Zmniejszenia renty ze względu na zarobki lub dochody nie stosuje się do rencistów, którzy są inwalidami:
- 1) I grupy albo
- 2) II grupy, jeżeli inwalidztwo powstało wskutek wypadku lub choroby pozostających w związku ze służbą wojskową, z tytułu których przysługują świadczenia odszkodowawcze, albo jest spowodowane uszkodzeniem wzroku.”;
- 16) w art. 24:
- a) w ust. 1:
- w pkt 1 po wyrazach „w wieku do 20 lat albo” dodaje się wyrazy „sprawuje pieczę nad dzieckiem zaliczonym do I lub II grupy inwalidów, albo”,
- w pkt 2 i 3 wyrazy „przed ustaniem” zastępuje się wyrazami „po ustaniu”;
- b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Wdowiec ma prawo do renty rodzinnej, jeżeli spełnia warunki określone w ust. 1 pkt 1 lub 2 albo ukończył 65 lat życia przed śmiercią żony lub w czasie, o którym mowa w ust. 1 pkt 3.”;
- c) ust. 4 skreśla się;
- 17) w art. 25 w ust. 1 wyrazy „jeżeli pozostawała na utrzymaniu męża w dniu jego śmierci” zastępuje się wyrazami „jeżeli nie ma niezbędnych środków utrzymania”;
- 18) w art. 26:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Dzieci własne, przysposobione i pasierbowie mają prawo do renty rodzinnej, jeżeli nie przekroczyły 18 lat życia, a w razie uczęszczania do szkoły — 25 lat, albo stały się inwalidami I lub II grupy przed ukończeniem 18 lat życia albo w czasie uczęszczania do szkoły przed ukończeniem 25 lat.”;
- b) w ust. 2:
- pkt 2 otrzymuje brzmienie:
- „2) zostały wzięte na wychowanie i utrzymanie, w tym również w ramach rodziny zastępczej:
- a) przed osiągnięciem pełnoletności oraz
- b) co najmniej na jeden rok przed śmiercią żołnierza (emeryta, rencisty), chyba że śmierć była następstwem wypadku”;
- w pkt 3 lit. b) otrzymuje brzmienie:
- „b) żołnierz (emeryt, rencista) lub jego małżonek był ustanowiony przez sąd opiekunem tych dzieci, wnuków lub rodzeństwa.”;
- c) ust. 3 skreśla się,
- d) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
- „4. Jeżeli dziecko osiągnęło 25 lat życia będąc na ostatnim roku studiów w szkole wyższej, prawo do renty rodzinnej przedłuża się do zakończenia tego roku studiów.”;
- 19) art. 27 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 27. Rodzice mają prawo do renty rodzinnej, jeżeli:
- 1) żołnierz (emeryt, rencista) bezpośrednio przed śmiercią przyczynił się w sposób istotny do ich utrzymania,
- 2) spełniają odpowiednio warunki określone w art. 24 ust. 1 lub 2.”;
- 20) w art. 28:
- a) w ust. 1:
- po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:
- „1a) dla uprawnionego jednego członka rodziny, gdy śmierć żołnierza (emeryta, rencisty) nastąpiła wskutek wypadku pozostającego w związku ze służbą wojskową lub choroby powstałej w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby wojskowej — 70%”,
- w pkt 2 liczby „40”, „50” oraz „60” zastępuje się odpowiednio liczbami „50”, „60” oraz „70”;
- b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
- „1a. Procentowy wymiar renty określony w ust. 1 pkt 1 stosuje się również w wypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 2, jeżeli żołnierz (emeryt, rencista) posiadał co najmniej 25 lat służby wojskowej lub miał ustalone inwalidztwo pozostające w związku ze służbą wojskową.”;
- c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Rentę rodzinną zwiększa się o 1% podstawy wymiaru za każdy rok wysługi emerytalnej żołnierza (emeryta, rencisty) z tytułu służby wojskowej do 10 lat włącznie oraz o 0,5% za każdy następny rok tej wysługi.”;
- d) ust. 3 skreśla się;
- 21) w art. 29 w ust. 1 zdanie drugie skreśla się;
- 22) w art. 31:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Prawo do pobierania renty rodzinnej po żołnierzu (emerycie, renciście), którego śmierć nie pozostaje w związku ze służbą wojskową, ulega zawieszeniu lub świadczenia ulegają zmniejszeniu na zasadach określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin, na czas osiągnięcia zarobku z tytułu zatrudnienia lub dochodów z innych źródeł.”;
- b) ust. 2 skreśla się;
- 23) art. 32—34 otrzymują brzmienie:
- „Art. 32. 1. Do emerytury lub renty inwalidzkiej przysługują dodatki:
- 1) rodzinny,
- 2) pielęgnacyjny,
- 3) z tytułu odznaczenia państwowego,
- 4) dla emerytów będących inwalidami.

2. Do renty rodzinnej przysługują dodatki wymienione w ust. 1 pkt 1—3, a także dodatek dla sierot zupełnych.
- Art. 33. 1. Dodatek rodzinny przysługuje na zasadach i w wysokości określonych w przepisach o uposażeniu żołnierzy.
2. Jeżeli do renty rodzinnej uprawnione są sieroty zupełne, część renty przysługującą każdej z tych sierot zwiększa się o dodatek dla sierot zupełnych w wysokości 10% podstawy wymiaru tej renty, jednakże nie mniej niż 30% najniższej renty rodzinnej dla jednej osoby.
3. Dodatek dla sierot zupełnych podlega każdorazowo podwyższeniu odpowiednio w razie wzrostu podstawy wymiaru renty lub podwyższenia najniższej renty rodzinnej. Przepis art. 5a ust. 3 stosuje się odpowiednio.
- Art. 34. 1. Dodatek z tytułu odznaczenia państwowego przysługuje osobie uprawnionej do emerytury, renty inwalidzkiej lub renty rodzinnej, odznaczonej orderem: Budowniczych Polski Ludowej, Odrodzenia Polski, Virtuti Militari, Krzyża Grunwaldu, Sztandaru Pracy lub Krzyżem Walecznych, a także tytułem honorowym „Zasłużony Górnik PRL”, „Zasłużony Nauczyciel PRL”, „Zasłużony Hutnik PRL”, „Zasłużony Kolejarz PRL”, „Zasłużony Stoczniowiec PRL”, „Zasłużony Portowiec PRL”, „Zasłużony Lekarz PRL”, „Zasłużony dla Zdrowia Narodu”, „Lotnik Kosmonauta PRL”, „Zasłużony Pilot Wojskowy PRL”.
2. Dodatek z tytułu odznaczenia państwowego wynosi miesięcznie 20% podstawy wymiaru świadczenia, nie więcej jednak niż 3.000 zł.
3. Z tytułu odznaczenia orderami i tytułami honorowymi przysługuje tylko jeden dodatek.
4. W razie uprawnienia do powiększonego świadczenia przewidzianego w art. 35a dodatek z tytułu odznaczenia państwowego przysługuje tylko do jednego świadczenia, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej.”
- 24) w art. 35:
- a) w ust. 1 wyrazy „minimalne wynagrodzenie za pracę najniżej zarabiających pracowników” zastępuje się wyrazami „najniższe wynagrodzenie pracowników uspołecznionych zakładów pracy za pełny miesięczny wymiar czasu pracy”,
- b) w ust. 2 liczbę „85” zastępuje się liczbą „100”;
- 25) po art. 35 dodaje się art. 35a w brzmieniu:
- „Art. 35a. 1. Rencisie, którego inwalidztwo powstało wskutek wypadku lub choroby pozostających w związku ze służbą wojskową, z tytułu których przysługują świadczenia odszkodowawcze, uprawnionemu do emerytury przewidzianej w niniejszej ustawie lub w innych przepisach, wypłaca się w zależności od jego wyboru:
- 1) rentę inwalidzką powiększoną o połowę emerytury albo
 - 2) emeryturę powiększoną o połowę renty inwalidzkiej.
2. W razie zbiegu uprawnień do emerytury lub renty inwalidzkiej przewidzianych w niniejszej ustawie z prawem do emerytury lub renty przewidzianych w innych przepisach, z tytułu których przysługuje powiększenie emerytury lub renty — powiększenie to przysługuje tylko z tytułu jednej emerytury albo renty, a mianowicie wyższe lub wybrane przez zainteresowanego.
3. Rencisie uprawnionemu do emerytury, pobierającemu świadczenia, o których mowa w ust. 1, nie przysługuje dodatek do emerytury określony w art. 35.”;
- 26) art. 36 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 36. 1. Dodatek pielęgnacyjny przysługuje osobie uprawnionej do emerytury lub renty, jeżeli osoba ta została zaliczona do I grupy inwalidów albo ukończyła 75 lat życia.
2. Dodatek pielęgnacyjny wynosi miesięcznie kwotę odpowiadającą 30% najniższej emerytury.
3. W razie uprawnienia do pobierania powiększonego świadczenia przewidzianego w art. 35a, dodatek pielęgnacyjny przysługuje tylko do jednego świadczenia.
4. Dodatek pielęgnacyjny podlega każdorazowo podwyższeniu w razie podwyższenia najniższej emerytury. Przepis art. 5a ust. 3 stosuje się odpowiednio.”;
- 27) w art. 37 w ust. 1:
- a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:
- „2) członka rodziny osoby, o której mowa w pkt 1, wymienionego w art. 23 — jeżeli spełniał warunki określone w art. 24—27.”,
- b) pkt 3 skreśla się;
- 28) w art. 38:
- a) w ust. 1 w pkt 2 po wyrazie „inwalidzkiej” dodaje się wyrazy „albo rodzinnej”, a wyrazy „emeryta (rencisty)” zastępuje się wyrazami „o którym mowa w art. 37 ust. 1 pkt 2”;
- b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
- „4. Jeżeli emerytura (renta inwalidzka, renta rodzinna) podlega ograniczeniu lub zmniejszeniu, zasiłek pogrzebowy oblicza się od emerytury (renty inwalidzkiej, renty rodzinnej) w wysokości ustalonej przed zastosowaniem tego ograniczenia lub zmniejszenia.”;
- c) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:
- „5. Wysokość zasiłku pogrzebowego nie może być niższa od zasiłku pogrzebowego przewidzianego w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.”;
- 29) w art. 41:
- a) w ust. 1 po wyrazie „położnicze” dodaje się wyrazy „oraz rehabilitacyjne”;
- b) w ust. 2 w pkt 4 wyrazy „pozostają w stanie wolnym i” skreśla się,

- c) w ust. 4 po wyrazie „położniczych” dodaje się wyrazy „oraz rehabilitacyjnych”,
- d) w ust. 6 wyrazy „pozostają one w stanie wolnym i” skreśla się,
- e) ust. 7 otrzymuje brzmienie:
 „7. Świadczenia, o których mowa w ust. 4 i 5, przysługują na zasadach określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.”;
- 30) w art. 42:
 a) w ust. 1 po wyrazach „w art. 15” dodaje się wyrazy „z wyjątkiem uprawnionych do emerytury wojskowej w wysokości 100% podstawy wymiaru lub do emerytury według przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin”,
- b) w ust. 2 wyrazy „organ prezydium rady narodowej” zastępuje się wyrazami „terenowy organ administracji państwowej”,
- c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:
 „5. Zakład pracy może również rozwiązać umowę o pracę bez potrzeby uzyskania zgody właściwego terenowego organu administracji państwowej, jeżeli inwalida spełnia warunki do uzyskania emerytury wojskowej w wysokości 100% podstawy wymiaru lub emerytury według przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.”,
- d) ust. 6 skreśla się;
- 31) art. 44 skreśla się;
- 32) po art. 47 dodaje się art. 47a w brzmieniu:
 „Art. 47a. 1. Emerytom i rencistom przysługuje prawo do korzystania z 50% ulgi w opłatach za przejazdy koleją i autobusami Państwowej Komunikacji Samochodowej.
 2. Prawo do 50% ulgi, o której mowa w ust. 1, przysługuje również małżonkom emerytów (rencistów) oraz uprawnionym do renty rodzinnej wdowom (wdowcom) pozostałym po zmarłych żołnierzach (emerytach, rencistach).”;
- 33) w art. 53 w ust. 4 po wyrazach „renty inwalidzkiej” dodaje się wyrazy „albo renty rodzinnej”;
- 34) w art. 58:
 a) w ust. 1 w pkt 2 wyrazy „wstecz od dnia złożenia wniosku” zastępuje się wyrazami „kalendarzowe, poprzedzające miesiąc, w którym złożono wniosek”,
- b) w ust. 2 wyrazy „w związku ze zwolnieniem z zawodowej służby wojskowej” zastępuje się wyrazami „przewidziane w przepisach o uposażeniu żołnierzy”,
- c) w ust. 5 wyrazy „wstecz od przedłożenia tego dowodu wojskowemu organowi emerytalnemu” zastępuje się wyrazami „kalendarzowe, poprzedzające miesiąc, w którym przedłożono ten dowód wojskowemu organowi emerytalnemu”;
- 35) w art. 60:
 a) w ust. 1 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:
 „i) niż 3 miesiące kalendarzowe, poprzedzające miesiąc, w którym zgłoszono wniosek o ponowne rozpoznanie sprawy lub wydano decyzję z urzędu,
- 2) niż 3 lata, licząc od miesiąca, o którym mowa w pkt 1, jeżeli odmowa przyznania lub przyznanie niższych świadczeń były następstwem błędu wojskowego organu emerytalnego lub organu odwoławczego.”;
- b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
 „2. Przepis ust. 1 stosuje się również w razie ponownego ustalenia prawa do świadczeń lub ich wysokości wskutek wznowienia postępowania przed organami odwoławczymi albo wskutek rewizji nadzwyczajnej, z tym że okres 3 miesięcy lub 3 lat liczy się od miesiąca, w którym wniesiono wniosek o wznowienie postępowania lub o złożenie rewizji nadzwyczajnej.”;
- 36) w art. 62:
 a) w ust. 3 wyrazy „wstecz od dnia zgłoszenia wniosku” zastępuje się wyrazami „kalendarzowe poprzedzające miesiąc, w którym zgłoszono wniosek”,
- b) w ust. 4 wyrazy „od dnia złożenia wniosku o wznowienie wypłaty lub od dnia wydania z urzędu decyzji” zastępuje się wyrazami „licząc od miesiąca, w którym złożono wniosek o wznowienie wypłaty lub wydano decyzję z urzędu”;
- 37) art. 63 otrzymuje brzmienie:
 „Art. 63. W razie zbiegu prawa do emerytury lub renty przewidzianych w niniejszej ustawie albo prawa do tej emerytury lub renty z prawem do emerytury lub renty przewidzianych w innych przepisach, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej, wypłaca się jedno z tych świadczeń, a mianowicie świadczenie wyższe lub wybrane przez zainteresowanego, z uwzględnieniem przepisu art. 35a.”;
- 38) w art. 65:
 a) w ust. 2 dodaje się na końcu wyrazy „a w pozostałych wypadkach — za okres dłuższy niż trzy lata”,
- b) ust. 4 otrzymuje oznaczenie ust. 1a;
- 39) art. 66 i 67 otrzymują brzmienie:
 „Art. 66. Wojskowy organ emerytalny może dokonywać potrąceń ze świadczeń pieniężnych określonych w niniejszej ustawie na zasadach i w wysokości określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin, z tym że potrąceniu podlegają również:
 1) należności z tytułu nie uiszczonych opłat za zajmowane osobne kwatery stałe, w wysokości nie przekraczającej połowy miesięcznego świadczenia,
 2) koszty utrzymania osób uprawnionych do świadczeń w domu emeryta wojskowego, w wysokości nie przekraczającej trzech czwartych miesięcznego świadczenia.
- W wypadku stosowania zasady kolejności potrąceń, należności te podlegają potrąceniu po kwotach nienależnie pobranych emerytur, rent i innych świadczeń z ubezpieczenia społecznego oraz funduszu alimentacyjnego.

Art. 67. Świadczenia pieniężne podlegają egzekucji na zasadach i w wysokości określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.”;

40) art. 68 skreśla się;

41) w art. 70 ust. 1 i 3—5 oraz oznaczenie ust. 2 skreśla się;

42) art. 71—74 skreśla się;

43) w art. 75 w ust. 2 zdanie drugie skreśla się;

44) w art. 77 powołanie art. 70, 71, 74 i 76 zastępuje się powołaniem art. 70 i 76;

45) po art. 77 dodaje się art. 77a—77e w brzmieniu:

„Art. 77a. 1. Za podstawę wymiaru emerytur i rent przyznanych żołnierzom zwolnionym z zawodowej służby wojskowej przed dniem 1 lutego 1982 r. oraz członkom rodzin pozostałym po żołnierzach zawodowych zmarłych przed tym dniem i po zmarłych emerytach i rencistach, którzy zostali zwolnieni ze służby wojskowej przed tym dniem — przyjmuje się podstawę wymiaru według zasad określonych w art. 4, z uwzględnieniem:

- 1) stawek uposażenia zasadniczego obowiązujących od dnia 1 grudnia 1980 r., jeżeli w podstawie wymiaru uwzględnione były niższe stawki,
- 2) dodatków do uposażenia w wysokości przyjętej w podstawie wymiaru do dnia 31 stycznia 1982 r.,
- 3) równowartości świadczeń w naturze w wysokości obowiązującej od dnia 1 lutego 1982 r.,
- 4) innych składników uposażenia w wysokości i na zasadach określonych przez Ministra Obrony Narodowej.

2. Podstawę wymiaru emerytur i rent, o których mowa w ust. 1, zwiększa się o kwotę rekompensat z tytułu podwyżek cen, należnych emerytowi (renciście) za miesiąc grudzień 1982 r.; podstawę wymiaru renty rodzinnej zwiększa się o kwotę rekompensat przysługujących jednej osobie.

3. Podwyżkę świadczeń emerytalno-rentowych, wynikającą z różnicy między wysokością świadczeń ustalonych według przepisów obowiązujących od dnia 1 stycznia 1983 r. od podstawy wymiaru obliczonej zgodnie z ust. 1 i 2 a wysokością świadczeń należnych w dniu 31 grudnia 1982 r., realizuje się według następujących zasad:

- 1) podwyżkę wypłaca się w trzech ratach w następujących terminach:
 - a) od dnia 1 stycznia 1983 r. — w wysokości kwoty rekompensat, o których mowa w ust. 2, oraz jednej trzeciej kwoty pozostałej części podwyżki,
 - b) od dnia 1 stycznia 1984 r. — w wysokości jednej drugiej pozostałej części podwyżki,

c) od dnia 1 stycznia 1985 r. — w wysokości pozostałej części podwyżki,

2) pierwsza rata podwyżki nie może być niższa niż kwota rekompensat, o których mowa w ust. 2,

3) część podwyżki nie przekraczającą 100 zł wypłaca się łącznie z poprzednią,

4) podwyżkę realizuje się w całości od dnia 1 stycznia 1983 r. dla osób, które:

- a) są inwalidami I grupy,
- b) ukończyli lub ukończą do dnia 31 grudnia 1983 r. — 70 lat życia,

5) osobom, które:

- a) zostaną zaliczone do I grupy inwalidów w okresie od dnia 1 stycznia 1983 r. do dnia 31 grudnia 1984 r. — całą pozostałą część podwyżki wypłaca się od miesiąca, w którym nastąpiło zaliczenie do I grupy inwalidów,
- b) ukończą 70 lat życia w okresie od dnia 1 stycznia 1984 r. do dnia 31 grudnia 1984 r. — całą pozostałą część podwyżki wypłaca się od dnia 1 stycznia 1984 r.

4. Podwyżkę dodatków pielęgnacyjnych oraz dodatków dla sierot zupełnych realizuje się w całości od dnia 1 stycznia 1983 r.

Art. 77b. 1. Za podstawę wymiaru emerytur i rent przyznanych żołnierzom zwolnionym z zawodowej służby wojskowej w okresie od dnia 1 lutego 1982 r. do dnia 31 grudnia 1982 r. oraz członkom rodzin pozostałym po żołnierzach zawodowych zmarłych w tym okresie i po zmarłych emerytach i rencistach, którzy zostali zwolnieni ze służby wojskowej w tym okresie — przyjmuje się podstawę wymiaru według zasad określonych w art. 4, z uwzględnieniem:

- 1) stawek uposażenia zasadniczego obowiązujących od dnia 1 grudnia 1980 r., dodatków do uposażenia i równowartości świadczeń w naturze, w wysokości obowiązującej od dnia 1 lutego 1982 r.,
- 2) innych składników uposażenia w wysokości i na zasadach określonych przez Ministra Obrony Narodowej.

2. Podstawę wymiaru emerytur i rent, o których mowa w ust. 1, zwiększa się o kwotę rekompensat z tytułu podwyżek cen, należnych emerytowi (renciście) w miesiącu grudniu 1982 r.; podstawę wymiaru renty rodzinnej zwiększa się o kwotę rekompensat przysługujących jednej osobie.

3. Kwotę podwyżki świadczeń emerytalno-rentowych, wynikającą z różnicy

między wysokością świadczeń ustalonych według przepisów ustawy obowiązujących od dnia 1 stycznia 1983 r. od podstawy wymiaru obliczonej zgodnie z ust. 1 i 2 a wysokością świadczeń należnych w dniu 31 grudnia 1982 r. wypłaca się w dwóch ratach:

- 1) od dnia 1 stycznia 1983 r. — w wysokości kwoty rekompensat, o których mowa w ust. 2,
- 2) od dnia 1 stycznia 1984 r. — w wysokości pozostałej części podwyżki.

4. Przepisy art. 77a ust. 3 pkt 2—5 oraz ust. 4 stosuje się odpowiednio.

- Art. 77c. 1. Osobom zwolnionym z zawodowej służby wojskowej przed dniem 1 stycznia 1983 r., które nie nabyły uprawnień do emerytury lub renty na podstawie przepisów ustawy obowiązujących od dnia 31 grudnia 1982 r., a które spełniają warunki do tych świadczeń na podstawie przepisów ustawy obowiązujących od dnia 1 stycznia 1983 r. — świadczenia ustala się według przepisów obowiązujących do dnia 31 grudnia 1982 r. Podwyżkę emerytur i rent dla tych osób realizuje się zgodnie z art. 77a.
2. Świadczenia na zasadach przewidzianych w ust. 1 przysługują również członkom rodzin pozostałym po osobach określonych w tym przepisie, które zmarły przed dniem 1 stycznia 1983 r. i w chwili śmierci spełniałyby warunki do emerytury lub renty na podstawie przepisów obowiązujących od dnia 1 stycznia 1983 r.
 3. Do osób, o których mowa w ust. 1 i 2, nie stosuje się art. 46.

- Art. 77d. 1. Osobom, które w dniu 1 stycznia 1983 r. pobierają emerytury lub renty, przysługującej się z urzędu świadczenia należne w wymiarze podwyższonym.
2. Do osób, które nabyły prawo do emerytury lub renty przed dniem 1 stycznia 1983 r., a dla których świadczenia przed tym dniem nie zostały ustalone, stosuje się przepisy obowiązujące od tego dnia, z tym że wysługę emerytalną oraz świadczenia należne do dnia 31 grudnia 1982 r. ustala się według przepisów obowiązujących do tego dnia.
 3. Osobom, które do dnia 31 grudnia 1982 r. nie nabyły uprawnień do emerytur lub rent, a spełniają warunki do nabycia tych świadczeń na podstawie przepisów obowiązujących od dnia 1 stycznia 1983 r., przysługującej się świadczenia na ich wniosek.
 4. Osobom, którym wypłata świadczeń została zawieszona, a które po dniu 31 grudnia 1982 r. spełniają warunki do wypłaty tych świadczeń — wznowia się wypłatę świadczeń na ich wniosek.

5. Do emerytur i rent nie przysługują od dnia 1 stycznia 1983 r. dotychczas wypłacane rekompensaty z tytułu podwyżek cen.

Art. 77e. Do rencistów osiągających w dniu 1 stycznia 1983 r. zarobek z tytułu zatrudnienia lub dochód z innych źródeł, do których nie miały zastosowania przepisy dotyczące zmniejszania renty, obowiązujące do dnia 31 grudnia 1982 r. — przepis art. 21 stosuje się od dnia 1 stycznia 1984 r.”;

46) art. 78 otrzymuje brzmienie:

„Art. 78. 1. Prawo do zaopatrzenia na podstawie niniejszej ustawy nie przysługuje w razie zwolnienia żołnierza z zawodowej służby wojskowej wskutek:

- 1) skazania prawomocnym wyrokiem sądu na karę dodatkową pozbawienia praw publicznych lub na karę degradacji,
- 2) utraty stopnia oficerskiego, stopnia chorążego lub stopnia podoficerskiego.

2. Prawo do zaopatrzenia na podstawie niniejszej ustawy nie przysługuje również żołnierzowi skazanemu prawomocnym wyrokiem sądu po zwolnieniu z zawodowej służby wojskowej na karę dodatkową pozbawienia praw publicznych.

3. Żołnierzom, którzy nie nabywają prawa do zaopatrzenia na podstawie niniejszej ustawy, oraz pozostałym po nich członkom rodzin przysługują prawo do zaopatrzenia przewidzianego:

- 1) w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin,
- 2) w przepisach o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin,
- 3) w innych przepisach szczególnych — jeżeli spełniają warunki przewidziane w tych przepisach.”;

47) art. 80 otrzymuje brzmienie:

„Art. 80. Do zaopatrzenia emerytalnego żołnierzy zawodowych i ich rodzin stosuje się odpowiednio przepisy o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin dotyczące:

- 1) wypłaty emerytur i rent oraz zawieszenia prawa do tych świadczeń w czasie pobytu za granicą osób do nich uprawnionych,
- 2) zmniejszania i wypłacania świadczeń osobom pozbawionym wolności,
- 3) wypłaty świadczeń osobom uprawnionym do rent z instytucji zagranicznych.”;

48) użyte w pozostałych przepisach ustawy, nie wymienionych w zmianach 1—47, określenie „o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin” zastępuje się określeniem „o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin”.

Art. 2. 1. Osobom, które spełniają warunki uprawniające do emerytury wojskowej w myśl art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 grudnia 1972 r. o zaopatrzeniu emerytalnym

żołnierzy zawodowych i ich rodzin, w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 1983 r., a które nie pełniły zawodowej służby wojskowej w Wojsku Polskim po dniu 9 maja 1945 r. — zalicza się do wysługi emerytalnej okresy:

- 1) czynnej służby wojskowej pełnionej:
 - a) w Armii Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich,
 - b) w innych armiach sojuszniczych w czasie wojny 1939—1945 r.,
- 2) służby w oddziałach, które prowadziły walkę z hitlerowskim okupantem, działających na obszarze Polski lub innych państw,
- 3) pobytu w niewoli lub w obozach dla internowanych żołnierzy,
- 4) innej działalności kombatanckiej oraz pobytu w obozie koncentracyjnym.

2. Okresy, o których mowa w ust. 1, zalicza się do wysługi emerytalnej na zasadach określonych w ustawie z dnia 16 grudnia 1972 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 1983 r.

Art. 3. Do osób zwolnionych z zawodowej służby wojskowej w okresie od dnia 1 stycznia 1983 r. do dnia ogłoszenia niniejszej ustawy stosuje się, w zakresie warunków uprawniających do emerytury wojskowej, przepisy ustawy z dnia 16 grudnia 1972 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 1982 r.

Art. 4. W ustawie z dnia 30 czerwca 1970 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. Nr 16, poz. 134, z 1972 r. Nr 53, poz. 341 i 342, z 1974 r. Nr 24, poz. 142 i Nr 47, poz. 282 oraz z 1979 r. Nr 15, poz. 97) w art. 46 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

- „1. Żołnierz zawodowy, który posiada wymagane okresy służby wojskowej, nabywa prawo do zaopatrzenia emerytalnego z tytułu wysługi lat.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 17 grudnia 1974 r. o uposażeniu żołnierzy (Dz. U. Nr 47, poz. 282 i z 1979 r. Nr 15, poz. 97) w art. 2 dodaje się ust. 3 i 4 w brzmieniu:

- „3. Uposażenie żołnierzy wzrasta w stopniu nie mniejszym niż przeciętne wynagrodzenie pracowników w przemyśle uspołecznionym.
4. Rada Ministrów ustala corocznie wysokość środków przeznaczonych na wzrost uposażeń żołnierzy.”

Art. 6. W ustawie z dnia 20 maja 1976 r. o zakwaterowaniu sił zbrojnych (Dz. U. Nr 19, poz. 121) w art. 14:

- a) dotychczasowa treść otrzymuje oznaczenie ust. 1,
- b) dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

- „2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do osób zwolnionych z zawodowej służby wojskowej przed dniem 1 stycznia 1983 r., które nie nabyły uprawnień do emerytury lub renty na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 grudnia 1972 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin (Dz. U. Nr 53, poz. 341, z 1973 r. Nr 5, poz. 38 i z 1979 r. Nr 15, poz. 97) w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 1982 r., a które spełniają warunki do tych świadczeń na podstawie ustawy z dnia 23 marca 1983 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin (Dz. U. Nr 16, poz. 78).

Art. 7. Minister Obrony Narodowej ogłosi w Dzienniku Ustaw jednolity tekst ustawy z dnia 16 grudnia 1972 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin, z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu, z zachowaniem ciągłej numeracji artykułów, ustępów, punktów i liter.

Art. 8. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1983 r.

Przewodniczący Rady Państwa: w z. Z. Tomal
Sekretarz Rady Państwa: J. Szymanek